

Βρυξέλλες, 17 Νοεμβρίου 2022
(OR. en)

14705/22

RECH 596

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ.: 14421/22

Θέμα: *Προετοιμασία της συνόδου του Συμβουλίου (Ανταγωνιστικότητα (Εσωτερική Αγορά, Βιομηχανία, Έρευνα και Διάστημα)), 1 και 2 Δεκεμβρίου 2022*
Συμπεράσματα σχετικά με το νέο ευρωπαϊκό θεματολόγιο καινοτομίας
- Έγκριση

1. Στα συμπεράσματά του της 1ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με τον νέο Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας (EXE)¹, το Συμβούλιο εξέφρασε την ικανοποίησή του για μια νέα προσέγγιση της καινοτομίας, αναγνωρίζοντας ότι η ανάπτυξη μιας μετασχηματιστικής και μακρόπνοης στρατηγικής για την έρευνα, την καινοτομία και τη διάδοση είναι απαραίτητη για να υλοποιηθούν οι προτεραιότητες της Ένωσης και να διασφαλιστεί η βιώσιμη αύξηση της παραγωγικότητας και η ανταγωνιστικότητά της, τονίζοντας επίσης τη σημασία κατάλληλων δεσμών εντός και μεταξύ οικοσυστημάτων καινοτομίας και των φορέων τους σε ολόκληρη την Ευρώπη.

¹ 13567/20.

2. Στη σύστασή του της 26ης Νοεμβρίου 2021 σχετικά με ένα Σύμφωνο για την Έρευνα και την Καινοτομία στην Ευρώπη², μεταξύ των αξιών και των αρχών για την έρευνα και την καινοτομία στην Ένωση το Συμβούλιο τόνισε τη σημασία των συνεργειών με τομεακές πολιτικές και τη βιομηχανική πολιτική, προκειμένου να ενισχυθούν τα οικοσυστήματα καινοτομίας, μεταξύ άλλων, με την προώθηση του συντονισμού πολιτικών και προγραμμάτων E&K για να στηρίζουν την ανάπτυξη ρηξικέλευθων και επαυξητικών καινοτομιών σε ολόκληρη την Ένωση.
3. Στις 5 Ιουλίου 2022, η Επιτροπή εξέδωσε την ανακοίνωσή της σχετικά με ένα νέο ευρωπαϊκό θεματολόγιο καινοτομίας³, πρωταρχικοί στόχοι του οποίου είναι ο καθορισμός μιας πολιτικής για την καινοτομία που μπορεί να οδηγήσει σε βιώσιμη και ανθεκτική ανάκαμψη, η επιτάχυνση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης και η διασφάλιση της τεχνολογικής κυριαρχίας της Ευρώπης. Το τρέχον γεωπολιτικό πλαίσιο αναδεικνύει την ανάγκη να επανεκτιμηθεί ο τρόπος με τον οποίο η Ένωση επενδύει στην καινοτομία και την ανάγκη προσαρμογής στο νέο κύμα καινοτομίας μέσω της ενίσχυσης των καινοτομιών υπερπροηγμένης τεχνολογίας (δηλαδή καινοτομίες που βασίζονται σε προηγμένες τεχνολογίες, επιστημονικά επιτεύγματα και μηχανική).
4. Στις 12 Σεπτεμβρίου 2022, ως απάντηση στην ανακοίνωση της Επιτροπής και προκειμένου να επισημάνει τις ειδικές δράσεις που απαιτούνται προκειμένου η Ένωση να καταστεί παγκόσμιος ηγέτης στο νέο κύμα καινοτομίας, η τσεχική Προεδρία υπέβαλε σχέδιο συμπερασμάτων του Συμβουλίου σχετικά με το νέο ευρωπαϊκό θεματολόγιο καινοτομίας.
5. Το κείμενο συζητήθηκε από την Ομάδα «Έρευνα» κατά τις συνεδριάσεις της στις 22 Σεπτεμβρίου, 17 Οκτωβρίου και 7 Νοεμβρίου 2022. Οι αναγκαίες προσαρμογές που προέκυψαν από τη συζήτηση προστέθηκαν στην τελευταία έκδοση του κειμένου, η οποία έγινε δεκτή μέσω άτυπης σιωπηρής διαδικασίας που έληξε στις 11 Νοεμβρίου 2022.
6. Καλείται η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων να επιβεβαιώσει τη συμφωνία που επιτεύχθηκε σε τεχνικό επίπεδο επί του κειμένου ως έχει στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος, ενόψει της υποβολής του σχεδίου συμπερασμάτων στο Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας (Έρευνα) της 2ας Δεκεμβρίου 2022, προς έγκριση.

² ΕΕ L 431 της 2.12.2021, σ. 1.

³ COM(2022) 332.

ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΝΕΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ:

- τα συμπεράσματά του, της 1ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με τον νέο Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας (EXE)⁴, όπου αναγνωρίζει ότι απαιτούνται πρόσθετες προσπάθειες για να μετουσιωθούν τα πνευματικά και επιστημονικά πλεονεκτήματα της Ένωσης σε νέα προϊόντα και υπηρεσίες που να καλύπτουν τις απαιτήσεις της κοινωνίας, τονίζοντας παράλληλα τη σημασία της ύπαρξης κατάλληλων δεσμών εντός του ευρωπαϊκού οικοσυστήματος καινοτομίας και μεταξύ των φορέων του, ώστε να διασφαλιστεί ότι τα αποτελέσματα της έρευνας αξιοποιούνται και εφαρμόζονται ταχύτερα στην οικονομία και την κοινωνία, και αναγνωρίζοντας ότι η ανάπτυξη μιας μετασχηματιστικής και μακρόπνοης στρατηγικής καινοτομίας είναι απαραίτητη για να εξασφαλιστεί η βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης·
- τα συμπεράσματά του, της 28ης Μαΐου 2021, με θέμα «Εμβάθυνση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας: Παροχή ελκυστικών και βιώσιμων σταδιοδρομιών και συνθηκών εργασίας στους ερευνητές και υλοποίηση της κυκλοφορίας επιστημόνων⁵, όπου τονίζει την ανάγκη για δεξιότητες και ταλέντα και τις δυνατότητες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας (ΕΣΚ) και του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT) όσον αφορά τον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να καλλιεργήσουν την επιχειρηματικότητα των ερευνητών και να στηρίξουν τη δημιουργία και την επέκταση νεοφυών επιχειρήσεων και μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) στην Ευρώπη·

⁴ 13567/20.

⁵ 9138/21.

- τη σύστασή του, της 26ης Νοεμβρίου 2021, σχετικά με ένα Σύμφωνο για την Έρευνα και την Καινοτομία στην Ευρώπη⁶, όπου καθορίζει τις αξίες και τις αρχές για την έρευνα και την καινοτομία στην Ευρώπη και τους τομείς προτεραιότητας για κοινή δράση και καλεί τα κράτη μέλη να δώσουν προτεραιότητα στις επενδύσεις και τις μεταρρυθμίσεις που εξυπηρετούν τις προτεραιότητες του ΕΧΕ, και τονίζει τη σημασία των συνεργειών μεταξύ των πολιτικών για την έρευνα και την καινοτομία και των τομεακών πολιτικών και της βιομηχανικής πολιτικής για την ενίσχυση του οικοσυστήματος καινοτομίας της Ένωσης·
- τα συμπεράσματά του, της 26ης Νοεμβρίου, 2021 για τη μελλοντική διακυβέρνηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας⁷, στα οποία σκιαγραφείται το θεματολόγιο πολιτικής για τον ΕΧΕ και ένα σύνολο εθελοντικών δράσεων του ΕΧΕ για την περίοδο 2022-2024 στους τομείς προτεραιότητας για κοινή δράση που προσδιορίζονται στο σύμφωνο·
- τα συμπεράσματά του, της 5ης Απριλίου 2022, σχετικά με μια ευρωπαϊκή στρατηγική για την ενδυνάμωση των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΤΕ) για το μέλλον της Ευρώπης⁸, όπου τονίζεται η ανάγκη παρότρυνσης των ΙΤΕ να αναπτύξουν στενή συνεργασία με οικονομικούς, κοινωνικούς και βιομηχανικούς εταίρους στο πλαίσιο τοπικών και περιφερειακών οικοσυστημάτων έρευνας και καινοτομίας·
- την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 25ης Νοεμβρίου 2020, σχετικά με σχέδιο δράσης για τη διανοητική ιδιοκτησία με σκοπό τη στήριξη της ανάκαμψης και της ανθεκτικότητας της ΕΕ⁹, στην οποία τονίζεται πόσο σημαντική είναι η διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας και της διανοητικής ιδιοκτησίας για την ανταγωνιστικότητα των καινοτόμων επιχειρήσεων και χωρών της Ένωσης·
- την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 5ης Ιουλίου 2022, σχετικά με νέο ευρωπαϊκό θεματολόγιο καινοτομίας¹⁰, όπου καθορίζονται βασικά μέτρα για να αναλάβει η Ένωση ηγετικό ρόλο παγκοσμίως στο σημερινό κύμα καινοτομίας στον τομέα της υπερπροηγμένης τεχνολογίας·

⁶ ΕΕ L 431 της 2.12.2021, σ. 1.

⁷ 14308/2021.

⁸ 7936/22.

⁹ COM(2020) 760.

¹⁰ COM(2022) 332.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

1. ΕΠΑΝΑΒΕΒΑΙΩΝΕΙ την κρίσιμη συμβολή που έχουν όλα τα είδη καινοτομίας στην προαγωγή της ανταγωνιστικότητας της Ένωσης, της δημιουργίας θέσεων εργασίας, της ευημερίας και της ευμάρειας· ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η καινοτομία με γνώμονα την έρευνα, η οποία παρέχει λύσεις βάσει γνώσεων στις παγκόσμιες προκλήσεις, αποτελεί βασική κινητήρια δύναμη για τη διαμόρφωση, καθώς και για τη δημιουργία νέων αγορών· ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η καινοτομία, με την ευρύτερη έννοια, συμπεριλαμβανομένης της καινοτομίας στο σύνολο της κοινωνίας και στον κοινωνικό, πολιτιστικό και δημόσιο τομέα, αποτελεί βασικό καταλύτη για την επίτευξη των στόχων της πολιτικής της Ένωσης, ιδίως της πράσινης μετάβασης και του ψηφιακού μετασχηματισμού, καθώς και των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ)· ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την ανάγκη να συνεχιστούν και να ενισχυθούν οι επενδύσεις στη βασική έρευνα για τη δημιουργία νέων γνώσεων και ικανοτήτων που θα αποτελέσουν καταλύτη για όλα τα είδη καινοτομίας·
2. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η Ένωση βρίσκεται σε πολύ καλή θέση στην παραγωγή γνώσεων και ότι όλα τα είδη καινοτομιών, τόσο των επαυξητικών όσο και των ρηξικέλευθων, είναι απαραίτητα για τη μεγιστοποίηση της κοινωνικής και οικονομικής αξίας της και ΤΟΝΙΖΕΙ ότι τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, οι ερευνητικοί οργανισμοί και οι επιχειρήσεις έχουν σημαντικό ρόλο στη διαδικασία αυτή· ΤΟΝΙΖΕΙ τη ζωτική σημασία της ενίσχυσης των επενδύσεων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και στην έρευνα και την καινοτομία, καθώς και της προώθησης μεταρρυθμίσεων πολιτικής χωρίς αποκλεισμούς για την ενίσχυση της θέσης της Ένωσης ως παγκόσμιου ηγέτη στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, τη βελτιστοποίηση του δυναμικού καινοτομίας της Ένωσης και τη δημιουργία ισχυρών βάσεων για την αποτελεσματική λειτουργία του ευρωπαϊκού οικοσυστήματος καινοτομίας· ΤΟΝΙΖΕΙ τον αποφασιστικό ρόλο των δραστηριοτήτων αξιοποίησης της γνώσης·
3. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η Ένωση έχει την ικανότητα να ηγηθεί του νέου κύματος καινοτομιών που θα είναι ρηξικέλευθες, υπερπροηγμένης τεχνολογίας και ανατρεπτικές, συμπεριλαμβανομένων όσες υποστηρίζονται από αυξητικές προόδους σε συναφείς τεχνολογίες, με την υποστήριξη της παγκόσμιας ηγετικής θέσης της στην παραγωγή επιστήμης και γνώσης, ισχυρών βιομηχανικών υποδομών, ολοένα και πιο ακμαίου οικοσυστήματος νεοφυών επιχειρήσεων, δυναμικών ΜΜΕ και ευυπόληπτων ερευνητικών και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, σε συνδυασμό με μακρά πείρα σε συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και τεκμηριωμένους προσανατολισμούς πολιτικής, με τον καθορισμό φιλόδοξων και μακρόπνοων στόχων· ΣΥΜΦΩΝΕΙ ότι το νέο ευρωπαϊκό θεματολόγιο καινοτομίας πρέπει να βασίζεται σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της καινοτομίας, η οποία περιλαμβάνει τον ρόλο των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών·

4. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι ο παγκόσμιος ανταγωνισμός και η περίπλοκη γεωπολιτική κατάσταση απαιτούν ένα ισχυρότερο και προηγμένο ευρωπαϊκό οικοσύστημα καινοτομίας όχι μόνο για τη διευκόλυνση της πράσινης μετάβασης και του ψηφιακού μετασχηματισμού, αλλά και για τη διαφοροποίηση του εφοδιασμού και τη μείωση των επιζήμιων στρατηγικών εξαρτήσεων από εξωτερικούς προμηθευτές, την ενίσχυση του ασφαλούς και βιώσιμου εφοδιασμού κρίσιμων τεχνολογιών και πρώτων υλών, τη διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς της Ένωσης και την επίτευξη στρατηγικής αυτονομίας με παράλληλη διατήρηση ανοικτής οικονομίας·
5. ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΕΙ τη δέσμευση της Ένωσης να διατηρήσει το ανοικτό πνεύμα στη διεθνή συνεργασία για την έρευνα και την καινοτομία ώστε να ενταθεί περαιτέρω η ποιότητα της έρευνας και της καινοτομίας στην Ένωση, επιδιώκοντας παράλληλα ισότιμους όρους ανταγωνισμού και ισόρροπα αμοιβαίο ανοικτό πνεύμα στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας με βάση κοινές θεμελιώδεις αξίες και αρχές και τα στρατηγικά συμφέροντα της Ένωσης·
6. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η ταχεία ανάπτυξη της τεχνολογίας και ο ταχύς ρυθμός της καινοτομίας απαιτούν ένα ευέλικτο, κατάλληλο για τον επιδιωκόμενο σκοπό, μακρόπνοο και φιλικό προς την καινοτομία κανονιστικό πλαίσιο για όλα τα είδη καινοτομίας, ιδίως τις καινοτομίες που είναι ρηξικέλευθες, υπερπροηγμένης τεχνολογίας και ανατρεπτικές. Εν προκειμένω θα πρέπει να περιλαμβάνονται πτυχές τυποποίησης και διαπίστευσης που θα καλύπτουν τις ανάγκες των φορέων καινοτομίας και των επιχειρηματιών, θα παρέχουν τη δυνατότητα κανονιστικής προσαρμογής και πειραματισμού και θα διευκολύνουν νέα επιχειρηματικά μοντέλα, τεχνολογικές προόδους και διείσδυση στην αγορά, προωθώντας εκ παραλλήλου μέτρα για την αντιμετώπιση του ψηφιακού χάσματος· ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι το κανονιστικό πλαίσιο σε ενωσιακό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο ενθαρρύνει την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα και λαμβάνει υπόψη τις αναδυόμενες τεχνολογίες που μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων πολιτικής της Ένωσης·

7. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ τις χαμηλότερες επιδόσεις της Ένωσης στον τομέα της καινοτομίας σε σύγκριση με ορισμένους από τους ανταγωνιστές της· ΣΥΜΦΩΝΕΙ ότι οι ιδιωτικές επενδύσεις έρευνας και καινοτομίας και η στρατηγική χρήση των περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας έχουν ζωτική σημασία για την ανάκαμψη της Ένωσης μετά την πανδημία, καθώς και για την πράσινη μετάβαση και τον ψηφιακό μετασχηματισμό της ευρωπαϊκής οικονομίας, μεταξύ άλλων για την προώθηση της μετάβασης σε οικονομικά προσιτή, ασφαλή και βιώσιμη ενέργεια, για παράδειγμα μέσω μιας στρατηγικής για την τόνωση της έρευνας και καινοτομίας στον τομέα του ασφαλούς και βιώσιμου υδρογόνου· ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι οι καινοτόμες νεοφυείς επιχειρήσεις και οι ΜΜΕ και οι ταχέως αναπτυσσόμενες εταιρείες κάθε μεγέθους, από κοινού με τους σχετικούς φορείς, συμπεριλαμβανομένων των εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων, των ευρωπαϊκών κόμβων ψηφιακής καινοτομίας και των κέντρων ικανοτήτων, αποτελούν βασικό άξονα για την επιτάχυνση της ανάπτυξης των λύσεων που απαιτούνται για τον μετασχηματισμό της ευρωπαϊκής οικονομίας σύμφωνα με τις προτεραιότητες της Ένωσης·
8. ΣΥΜΦΩΝΕΙ ότι απαιτούνται περαιτέρω μεταρρυθμίσεις πολιτικής σε ενωσιακό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο για την ενίσχυση των επιχειρηματικών ικανοτήτων και ευρύτερου φάσματος δεξιοτήτων των φορέων έρευνας και καινοτομίας της Ένωσης, την ενίσχυση των εγκαταστάσεων δοκιμών και επίδειξης σε ολόκληρη την Ευρώπη, την εντατικοποίηση της αξιοποίησης της γνώσης, την επιτάχυνση της υιοθέτησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων, των αναδυόμενων τεχνολογιών και των νέων επιχειρηματικών μοντέλων από τις επιχειρήσεις, τον μετριασμό της απροθυμίας ανάληψης κινδύνων και του κατακερματισμού του κανονιστικού πλαισίου της Ένωσης, την προώθηση όλων των ειδών καινοτομίας, τη βελτίωση και την επιτάχυνση της πρόσβασης των νεοφυών επιχειρήσεων και των ΜΜΕ σε χρηματοδότηση επεκτεινόμενων επιχειρήσεων, καθώς και για την παροχή περαιτέρω κινήτρων υπέρ επενδύσεων ιδιωτικών κεφαλαίων σε όλα τα είδη καινοτομίας·

ΠΡΩΘΗΣΗ, ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΑΛΕΝΤΩΝ

9. ΘΕΩΡΕΙ ότι η παροχή εκπαίδευσης και κατάρτισης υψηλής ποιότητας, συμπεριλαμβανομένων ευκαιριών επανειδίκευσης και αναβάθμισης των δεξιοτήτων, καθώς και ελκυστικών συνθηκών εργασίας και ευκαιριών σταδιοδρομίας έχει καίρια σημασία για την προώθηση, την προσέλκυση και τη διατήρηση ταλέντων με ευρύ και ποικίλο φάσμα ικανοτήτων και δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων εγκάρσιων ικανοτήτων στη βιομηχανία· ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η πιο ισορροπημένη κυκλοφορία εγκεφάλων, η διατομεακή και διεθνής κινητικότητα, η διά βίου μάθηση, η επιχειρηματική εκπαίδευση για τους σπουδαστές, οι ευέλικτες μαθησιακές διαδρομές και η αποτελεσματική συνεργασία επιχειρήσεων και δημόσιου τομέα στον τομέα της έρευνας αποτελούν τις κινητήριες δυνάμεις για την αξιοποίηση της γνώσης· ΕΠΑΝΑΒΕΒΑΙΩΝΕΙ την ανάγκη ενθάρρυνσης των ΙΤΕ να βελτιώσουν τις ικανότητές τους να δραστηριοποιούνται με τα οικοσυστήματά τους, ενσταλάζοντας τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες, και προάγοντας την αξιοποίηση των γνώσεων και τη δημιουργία τεχνολογιών·

10. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες για τη βελτίωση των προσλήψεων, των συνθηκών εργασίας, της επαγγελματικής εξέλιξης, της διατομεακής και γεωγραφικής κινητικότητας και της κατάρτισης μεμονωμένων ερευνητών και φορέων καινοτομίας στα ΙΤΕ και τους ερευνητικούς οργανισμούς της Ένωσης· ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τη μεταβαλλόμενη αγορά εργασίας στην Ευρώπη, την ανάγκη να βελτιωθεί η ισορροπία μεταξύ των φύλων, να προβλέπονται και να αποφεύγονται οι αναντιστοιχίες δεξιοτήτων και οι ελλείψεις εργαζομένων υψηλής ειδίκευσης, μεταξύ άλλων για την καινοτομία υπερπροηγμένης τεχνολογίας· ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ περαιτέρω πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην προαγωγή και στην αποδοχή της καινοτομίας και του επιχειρηματικού πνεύματος·
11. ΕΠΙΔΟΚΙΜΑΖΕΙ τις ενωσιακές και τις εθνικές πολιτικές για περαιτέρω ενθάρρυνση των ΙΤΕ να ενισχύσουν την επιχειρηματική νοοτροπία στην ακαδημαϊκή κοινότητα, συμπεριλαμβανομένων συναφών πρωτοβουλιών για τη στόχευση ταλέντων υπερπροηγμένης τεχνολογίας και τη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των φύλων όσον αφορά την καινοτομία στην Ευρώπη· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι το ΕΙΤ προσφέρει, μέσω της ολοκλήρωσης του τριγώνου της γνώσης, μια δυναμική πλατφόρμα για την εκκίνηση, την κλιμάκωση και τη στήριξη νεοφυών επιχειρήσεων, τεχνοβλαστών και ΜΜΕ· ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για τη συνεργασία μεταξύ του ΕΙΤ και του ΕΣΚ για την περαιτέρω ανάπτυξη συνεργειών μεταξύ τους·
12. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για την πρόθεση της Επιτροπής να διερευνήσει, στο πλαίσιο του φόρουμ του ΕΣΚ, προσεγγίσεις προς αντιμετώπιση των διοικητικών φραγμών που περιορίζουν επί του παρόντος την εφαρμογή καθεστώτων χορήγησης δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών σε εργαζομένους σε ολόκληρη την Ένωση, ως τρόπο προσέλκυσης και διατήρησης παντοειδών ταλέντων, συμπεριλαμβανομένων των ταλέντων υπερπροηγμένης τεχνολογίας, καθώς και για την πρόθεσή της να αξιολογήσει το πεδίο δράσης σε επίπεδο Ένωσης με στόχο την εισδοχή επιχειρηματιών και ιδρυτών νεοφυών επιχειρήσεων από τρίτες χώρες, με παράλληλο σεβασμό των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών στον τομέα αυτό·

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΕΚΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

13. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι, παρά την πρόσφατη αύξηση των επενδύσεων ιδιωτικών κεφαλαίων και τις βελτιώσεις στην παροχή χρηματοδότησης νεοφυών επιχειρήσεων σε πρώιμο στάδιο, καθώς και την αύξηση του αριθμού των εταιρειών-μονόκερων, η Ένωση υστερεί έναντι των ανταγωνιστών της όσον αφορά τις επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου σε μεταγενέστερο στάδιο και την χρηματοδότηση επεκτεινόμενων επιχειρήσεων, ιδίως για τις εταιρείες υπερπροηγμένης τεχνολογίας που χρειάζονται σημαντικά ποσά υπομονετικών κεφαλαίων· ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τη σημασία της στήριξης όλων των ειδών καινοτομίας και την ανάγκη αύξησης των ιδιωτικών επενδύσεων κεφαλαίου σε ευρωπαϊκές καινοτόμες επιχειρήσεις, ιδίως σε νεοφυείς και επεκτεινόμενες επιχειρήσεις·

14. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η εύρυθμη λειτουργία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας (ΕΣΚ) έχει ουσιαστική σημασία για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής καινοτομίας· ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΥΠΟ ΣΗΜΕΙΩΣΗ την ενδιάμεση λύση για το Ταμείο του ΕΣΚ βάσει της οποίας το Ταμείο του ΕΣΚ μπορεί να λαμβάνει επενδυτικές αποφάσεις· ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να αξιολογεί συνεχώς την ενδιάμεση λύση προωθώντας παράλληλα τη μακροπρόθεσμη λύση, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στη συμμετοχή και απελευθερώνοντας το δυναμικό καινοτομίας των νεοφυών επιχειρήσεων, των επεκτεινόμενων επιχειρήσεων και των ΜΜΕ· ΣΥΝΙΣΤΑ τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων εργαλείων, και δη του ΕΣΚ, αντί της δημιουργίας νέων, συμπληρωματικών συστημάτων·
15. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να υλοποιήσει τη δράση «Scale Up 100» του ΕΣΚ για τη στήριξη της επέκτασης νεοφυών επιχειρήσεων υπερπροηγμένης τεχνολογίας από το χαρτοφυλάκιο των δικαιούχων του ΕΣΚ και άλλων προγραμμάτων της Ένωσης, παρέχοντάς τους εξατομικευμένη στήριξη· ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ανταλλάσσουν εμπειρίες και ορθές πρακτικές σχετικά με την επέκταση νεοφυών επιχειρήσεων υπερπροηγμένης τεχνολογίας·
16. ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ την πρωτοβουλία της Επιτροπής να διευκολύνει, μέσω του προγράμματος InvestEU, την καλύτερη πρόσβαση καινοτόμων νεοφυών επιχειρήσεων και ΜΜΕ σε κεφάλαια και τη μεγαλύτερη μόχλευση ιδιωτικών επενδύσεων έρευνας και καινοτομίας στην Ευρώπη, μεταξύ άλλων μέσω της αξιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας και της συνεκτίμησής τους κατά την αξιολόγηση των επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου, μειώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τις δαπάνες κεφαλαίου των ΜΜΕ· ΤΟΝΙΖΕΙ ότι οι καινοτόμες νεοφυείς επιχειρήσεις και ΜΜΕ πρέπει να αποκτήσουν περισσότερες γνώσεις σχετικά με τον εντοπισμό, την ανάπτυξη και τη στρατηγική διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας· ΣΥΜΦΩΝΕΙ με την πρωτοβουλία της Επιτροπής να διευρύνει τον μηχανισμό ευρωπαϊκής δράσης για κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου υπέρ επεκτεινόμενων επιχειρήσεων (ESCALAR), προκειμένου να κινητοποιηθεί περισσότερη χρηματοδότηση επιχειρηματικών κεφαλαίων για επεκτεινόμενες επιχειρήσεις·

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΙ ΕΔΡΑΙΩΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

17. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι, παρά τη βελτίωση των συνολικών επιδόσεων της στον τομέα της καινοτομίας, η Ευρώπη εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σημαντικές περιφερειακές και εθνικές ανισότητες και επίμονο χάσμα καινοτομίας, το οποίο αποδυναμώνει τις επιδόσεις του ευρωπαϊκού οικοσυστήματος καινοτομίας στο σύνολό του, επιβραδύνοντας έτσι τον ρυθμό της ανάκαμψης από την πανδημία, της πράσινης μετάβασης και του ψηφιακού μετασχηματισμού, συμπεριλαμβανομένου του μετασχηματισμού των οικοσυστημάτων ενέργειας και κινητικότητας της Ένωσης, και παρεμποδίζει την προσδοκώμενη ισορροπημένη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι τα οικοσυστήματα καινοτομίας έχουν ισχυρή περιφερειακή και εθνική διάσταση που θα πρέπει να λαμβάνεται πλήρως υπόψη κατά την κατάρτιση της πολιτικής για την καινοτομία· ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τη σημασία της αποφυγής του κατακερματισμού, καθώς και της ενίσχυσης της δικτύωσης και της συνεργασίας όλων των ενδιαφερόμενων μερών·
18. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι οι κοινότητες, οι πόλεις και οι περιφέρειες μπορούν να διαδραματίζουν ισχυρό ρόλο στην οικοδόμηση παγκοσμίως ανταγωνιστικών οικοσυστημάτων και αναπτυξιακών στρατηγικών στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας. Η ανάπτυξη τοπικών ικανοτήτων και οι επενδύσεις εκκίνησης θέτουν τα θεμέλια για ένα επιτυχημένο ευρωπαϊκό οικοσύστημα καινοτομίας που παράγει ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα· στο πλαίσιο αυτό ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εξετάσουν το θεματικό επίκεντρο των αποστολών του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»·
19. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την κρίσιμη σημασία που έχουν η αύξηση της έντασης των επενδύσεων στην έρευνα και την καινοτομία σε όλες τις περιφέρειες της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων σύμφωνα με τις στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης (S3), η εφαρμογή μεταρρυθμίσεων για την ενίσχυση των οικοσυστημάτων καινοτομίας και η προσέγγιση των εθνικών με τους περιφερειακούς φορείς έρευνας και καινοτομίας· ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ την ανάγκη να τονωθούν οι συνέργειες μεταξύ των χρηματοδοτικών προγραμμάτων και πρωτοβουλιών για την αποδέσμευση πόρων και την προώθηση ολοκληρωμένων οικοσυστημάτων καινοτομίας εντός και μεταξύ των κρατών μελών· ΤΟΝΙΖΕΙ ειδικότερα την ανάγκη να σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά τη γεφύρωση του χάσματος καινοτομίας στην Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της επιστημονικής βάσης και των οικοσυστημάτων καινοτομίας σε χώρες και περιφέρειες με μικρότερες επιδόσεις στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας ώστε να απελευθερωθεί το δυναμικό καινοτομίας τους και να επιταχυνθεί η οικονομική τους μεγέθυνση·

20. ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ τα κράτη μέλη να προσδιορίσουν και να ενδυναμώσουν εξατομικευμένες πολιτικές καινοτομίας, με σκοπό την κάλυψη συγκεκριμένων τοπικών προκλήσεων και αναγκών, συμβάλλοντας παράλληλα στις ενωσιακές και στις εθνικές στρατηγικές προτεραιότητες, με βάση τους τομείς των στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης που προσφέρουν στις περιφέρειες τις καλύτερες ευκαιρίες ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητάς τους· ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη να επανεξετάσουν, να αναθεωρήσουν και να εδραιώσουν τις εθνικές και περιφερειακές δομές και μηχανισμούς στήριξης της καινοτομίας, ώστε να βοηθήσουν τις καινοτόμες επιχειρήσεις να επεκταθούν, να αναπτυχθούν και να διευρύνουν τις τοπικές καινοτόμες λύσεις τους σε αγορές περιφερειακού, εθνικού, ευρωπαϊκού και παγκόσμιου επιπέδου·
21. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας που υποστηρίζονται από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ) αναμένεται να συμβάλουν στην τόνωση των οικοσυστημάτων καινοτομίας και των βιομηχανικών πολιτικών και στον μετριασμό των κρίσεων· ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία των συνεργειών μεταξύ των ταμείων έρευνας και καινοτομίας και του ΜΑΑ·
22. ΕΠΙΚΡΟΤΕΙ την πρωτοβουλία της Επιτροπής να εντοπίσει και να βοηθήσει στη μετατροπή 100 ευρωπαϊκών περιφερειών σε ολόκληρη την Ευρώπη σε «περιφερειακά κέντρα καινοτομίας», συνδέοντας τα περιφερειακά οικοσυστήματα που έχουν παρόμοιες και συμπληρωματικές εξειδικεύσεις και ικανότητες, και διευκολύνοντας τη δικτύωση ιδίως μεταξύ των λιγότερο και των πιο καινοτόμων περιφερειών, διαμεσολαβώντας έτσι υπέρ της γόνιμης αλληλεπίδρασής τους, με σκοπό την καλύτερη ευθυγράμμιση των προσπαθειών και των επενδύσεών τους με τις στρατηγικές προτεραιότητες της Ένωσης και την ανάπτυξη αλυσίδων αξίας της Ένωσης· ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών, να συντονίσει την πρωτοβουλία αυτήν με την πρωτοβουλία «συμπράξεις για την περιφερειακή καινοτομία (PRI)» και να παράσχει ευκαιρίες χρηματοδότησης στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», του ΕΤΠΑ και άλλων συναφών προγραμμάτων της Ένωσης·
23. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τον ζωτικό ρόλο των ερευνητικών υποδομών, των τεχνολογικών υποδομών και των εγκαταστάσεων δοκιμών και πειραματισμού ως περιφερειακών κόμβων ικανοτήτων, συμπεριλαμβανομένου του δικτύου ευρωπαϊκών κόμβων ψηφιακής καινοτομίας, οι οποίοι προσελκύουν και ενσωματώνουν ευρύ φάσμα ενδιαφερομένων στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας με διεπιστημονικό τρόπο προσανατολισμένο στην εξεύρεση λύσεων, διευκολύνουν την απόκτηση νέων γνώσεων, επιταχύνουν την υιοθέτηση νέων τεχνολογιών από τις εταιρείες και λειτουργούν ως καταλύτης για την τοποκεντρική καινοτομία·

24. ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ τη δήλωση της Πράγας για τις συνέργειες στη χρηματοδότηση της έρευνας και της καινοτομίας στην Ευρώπη και την ανακοίνωση της Επιτροπής - Συνέργειες μεταξύ του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και των προγραμμάτων του ΕΤΠΑ¹¹. ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να εντοπίσουν τους επίμονους φραγμούς και να υπερβούν τα υφιστάμενα εμπόδια που κωλύουν τις συνέργειες μεταξύ περιφερειακών, εθνικών και ενωσιακών χρηματοδοτικών μέσων· ΣΥΜΦΩΝΕΙ ότι, με τη συνεκτική εφαρμογή τους, θα μεγιστοποιηθούν οι ευκαιρίες των φορέων έρευνας και καινοτομίας να επιτύχουν τους στόχους των πολιτικών καινοτομίας· ΕΠΙΚΡΟΤΕΙ την πρόθεση της Επιτροπής να αξιολογήσει, από κοινού με τα κράτη μέλη και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, τις συμπληρωματικότητες μεταξύ των υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων της Ένωσης, με σκοπό την αντιμετώπιση του χάσματος επέκτασης στις ευρωπαϊκές καινοτόμες εταιρείες, συμπεριλαμβανομένων των εταιρειών υπερπροηγμένης τεχνολογίας·
25. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την ανάγκη για ευρύτερη προσέγγιση του ευρωπαϊκού οικοσυστήματος καινοτομίας· ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τον ρόλο του EUREKA στην παροχή εύστοχης στήριξης προς τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, ιδίως τις ΜΜΕ και τις εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης, διευκολύνοντας την πρόσβαση σε γνώσεις διεθνούς επιπέδου και, ως εκ τούτου, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να διεθνοποιηθούν και να εισέλθουν στις αγορές με παγκόσμια διάσταση· ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ το μνημόνιο συμφωνίας που υπεγράφη πρόσφατα μεταξύ του EUREKA και της Επιτροπής με στόχο να ενισχυθούν οι ικανότητες καινοτομίας της Ένωσης·

¹¹ C(2022) 4747.

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

26. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ τον ουσιαστικό ρόλο των ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων και των εγκαταστάσεων δοκιμών και πειραματισμού, όπως κλίνες δοκιμών, συστήματα επίδειξης, ζωντανά εργαστήρια και κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας, για τη δοκιμή, την επίδειξη και την επέκταση καινοτόμων λύσεων, καθώς και για τη μεταφορά τους από το εργαστήριο στη βιομηχανία μέσω πειραματικών δραστηριοτήτων που διεξάγονται σε ένα χρονικά καθορισμένο, ελεγχόμενο πραγματικό περιβάλλον υπό την εποπτεία ρυθμιστικής αρχής· στο πλαίσιο αυτό ΤΟΝΙΖΕΙ τον ρόλο και τις λειτουργίες των ΙΤΕ και των ερευνητικών οργανισμών και ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ καλύτερη προώθηση της υφιστάμενης παροχής ασφαλών περιβαλλόντων από μέρους τους για την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και για τον έλεγχο της συμμόρφωσης της καινοτομίας προς το κανονιστικό περιβάλλον και τους κοινωνικούς κανόνες· ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για το γεγονός ότι το αναθεωρημένο πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων για την έρευνα και την ανάπτυξη και την καινοτομία θα επιτρέψει τη χορήγηση ενισχύσεων για την κατασκευή και την αναβάθμιση υποδομών δοκιμών και πειραματισμού·

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

27. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την καίρια σημασία που έχουν οι δημόσιες συμβάσεις καινοτομίας για νέα αγαθά και υπηρεσίες και οι προεμπορικές δημόσιες συμβάσεις έρευνας και καινοτομίας ως σημαντικό μέσο για την παροχή κινήτρων υπέρ λύσεων καινοτομίας και την επιτάχυνση της υιοθέτησής τους από την αγορά· ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ τα κράτη μέλη να αναπτύξουν και να προωθήσουν πολιτικές για τις δημόσιες συμβάσεις καινοτομίας και να χρησιμοποιήσουν στρατηγικά τις δημόσιες συμβάσεις καινοτομίας ως μέσο για την τόνωση της καινοτομίας, να αξιολογήσουν δε τα οφέλη και τον αντίκτυπο αυτών των πολιτικών επί της καινοτομίας, καθώς επίσης να ενθαρρύνουν καινοτόμα εργαλεία για την προώθηση της συνεργασίας και της εταιρικής σχέσης του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα·
28. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να παράσχει, μέσω του μηχανισμού υποστήριξης πολιτικής του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», του μέσου τεχνικής υποστήριξης (TSI) και της τεχνικής βοήθειας για την περιφερειακή πολιτική, συμβουλές εμπειρογνομόνων προς τα κράτη μέλη σχετικά με τον τρόπο σχεδιασμού, δημιουργίας και εφαρμογής πιο λυσιτελών πολιτικών καινοτομίας και πολιτικών δημόσιων συμβάσεων που προάγουν την καινοτομία, μεταξύ άλλων μέσω της κατάρτισης και της ανάπτυξης ικανοτήτων του προσωπικού που είναι αρμόδιο για τις δημόσιες συμβάσεις· ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν τα μέσα αυτά· ΕΠΙΚΡΟΤΕΙ την πρωτοβουλία της Επιτροπής να υποστηρίξει τη δημιουργία εξειδικευμένων συμβουλευτικών υπηρεσιών για τις δημόσιες συμβάσεις καινοτομίας·

29. ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ την Επιτροπή να επανεξετάσει, από κοινού με τα κράτη μέλη, τον ευρωπαϊκό και τον περιφερειακό πίνακα αποτελεσμάτων στον τομέα της καινοτομίας, ώστε να αντικατοπτρίζουν επίσης τους στόχους του νέου ευρωπαϊκού θεματολογίου καινοτομίας, μεταξύ άλλων με την ενσωμάτωση συναφών δεικτών για τις νεοφυείς επιχειρήσεις, τις επιχειρήσεις υπερπροηγμένης τεχνολογίας και τις επεκτεινόμενες επιχειρήσεις, οι οποίοι θα μπορούν να βοηθήσουν τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν τεκμηριωμένες πολιτικές καινοτομίας·
30. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να αναπτύξουν κοινό θεματολόγιο πολιτικής για την προώθηση του συντονισμού των πολιτικών στήριξης της καινοτομίας από κοινού με τα ενδιαφερόμενα μέρη της έρευνας και της καινοτομίας, χρησιμοποιώντας το φόρουμ του ΕΣΚ ως πλατφόρμα για να προωθήσουν τη συνεκτική εφαρμογή των ευρωπαϊκών, των εθνικών και των περιφερειακών δραστηριοτήτων και πολιτικών στήριξης της καινοτομίας, να εκπονήσουν πρωτοβουλίες προς βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου της Ένωσης για την καινοτομία και να προτείνουν μέτρα για την ανάπτυξη ενός περιβάλλοντος φιλικού προς την καινοτομία και ενός οικοσυστήματος που έχει γνώμονα την καινοτομία στην Ευρώπη· ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ το φόρουμ του ΕΣΚ να συνεργαστεί στενά με το φόρουμ του ΕΧΕ προκειμένου να εξασφαλιστούν συνέργειες μεταξύ του θεματολογίου πολιτικής για τον ΕΧΕ και του θεματολογίου καινοτομίας.
-